

**No: 1350 – Mahreç İşareti**

**KAZIMKARABEKİR KABAK ÇEKİRDEĞİ**

Tescil Ettiren

**KAZIMKARABEKİR İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ**

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 12.09.2022 tarihinden itibaren korunmak üzere 03.05.2023 tarihinde tescil edilmiştir.

**Tescil No** : 1350  
**Tescil Tarihi** : 03.05.2023  
**Başvuru No** : C2022/000293  
**Başvuru Tarihi** : 12.09.2022  
**Coğrafi İşaretin Adı** : Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği  
**Ürün / Ürün Grubu** : Kabak çekirdeği / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar  
**Coğrafi İşaretin Türü** : Mahreç işareti  
**Tescil Ettiren** : Kazımkarabekir İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü  
**Tescil Ettirenin Adresi** : Subaşı Mah. Kazımkarabekir KARAMAN  
**Coğrafi Sınır** : Karaman ili Kazımkarabekir ilçesi  
**Kullanım Biçimi** : Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği ibaresi ve mahreç işaret amblemi, ürünün veya ambalajının üzerinde yer alır. Ürünün veya ambalajının üzerinde kullanılmadığında, Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği ibaresi ve mahreç işareti amblemi işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

#### **Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:**

Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği; Latince tür ismi *Cucurbita pepo* L. olan çerezlik kabaklardan uzun yıllardır Karaman ili Kazımkarabekir ilçesinde üretimi yapılan ve çerezlik olarak tüketime sunulan bir kabak çekirdeğidir.

Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği; yetiştiriciliğinde üreticiler bir önceki hasat sezonu döneminden elde edilen mahsullerden bir yıl (bir sonraki ekim dönemi) sonrası için yeteri kadar tohumluğu ayırarak ekim vakti gelinceye kadar serin ve kuru muhafaza koşullarında saklayarak muhafaza ederler. Ekim zamanında dekar başına ortalama 1 kg tohumluk kabak çekirdeği kullanılır.

Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği bitkisinin kuru tarım yapılarak yetiştirilmesi nedeniyle münavebe uygulamalarında önemli bir tarım ürünüdür. Böylelikle aynı tarladan iki yılda bir ürün alınabilirken çerezlik kabak yetiştirilmesi ile her yıl ürün alınmasına olanak sağlanır. Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği hasat sonrasında kabaklardan ayıklanarak elde edilir ve güneş ışığında kurutulur. Bu kabak çekirdekleri serin ve kuru muhafaza koşullarında 2 yıla kadar saklanabilme özelliğine sahiptir.

Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği bitkisinde yoğun olarak dallanmalar görülür. Kuru tarıma daha elverişli ve sürüncü yapıdadır. Kuru tarım ve uygun iklim koşullarında bitkide vejetasyon süresi genellikle 120-150 gündür. Hasat olgunluğuna gelen çerezlik kabaklar kahverengi-sarı renk ve tonlarında renklere sahiptir. Bu kabaklardan elde edilen kabak çekirdekleri ise krem rengi ve tonlarında renge sahip olup ince ve sert kabukludur. Bu kabak çekirdekleri kolay çıtlatma özelliğine sahiptirler.

Kazımkarabekir Kabak Çekirdeğinin kurutulmasında; ilçenin sıcak ve karasal iklim özellikleri ile kullanılan kuru tarım üretim metodu Kazımkarabekir Kabak Çekirdeğinde ürün verimini artırır.

Kazımkarabekir ilçesinin; gece ve gündüz sıcaklık farkının yüksek olması, humuslu ve gevşek toprak yapısı, ürünün istenilen hasat olgunluğuna ulaşmasında ideal güneşlenme olanakları ve sıcak iklim özellikleri ile kullanılan üretim metodu, Kazımkarabekir Kabak Çekirdeğinin ürün özelliklerini belirler (Tablo-1). Coğrafi sınırda özellikle gece ve gündüz sıcaklık farkının yüksek olması kabak çekirdeğin daha iyi kurutulmasına ve çıtlatma kolaylığına yardımcı olur.

**Tablo-1. Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği Bazı Özellikleri**

| Özellikler       | Değerler |
|------------------|----------|
| Rutubet (en çok) | % 9      |
| Yağ (en az)      | % 32     |
| Protein (en az)  | % 30     |

Kazımkarabekir Kabak Çekirdeğinin; üretildiği coğrafi sınır ile ün bağı bulunur.

#### **Üretim Metodu:**

##### **Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği Yetiştiriciliği ve Üretim Aşamaları**

**Tarla Tesisi:** Coğrafi sınırlarda çerezlik kabakların üretimi açıkta yetiştiricilik şeklinde gerçekleştirilir. Kabak çekirdeği ekimi daha çok kuru tarıma uygun şekilde yapılır. Çerezlik kabak yetiştiriciliği yapılacak arazinin

sonbahar aylarında özellikle kış yağışlarından daha fazla istifade edilebilmesi açısından derin sürülmesi istenir. İlkbaharda ikinci sürüm ile birlikte toprağa yanmış çiftlik/ahır gübresi verilerek karıştırılır. Bu işlem; toprağın su tutma kapasitesini artırması ve havalanmasını sağlamasının yanı sıra toprak sıcaklığının daha hızlı artmasına yardımcı olacağı için bitkilerin topraktan daha erken çıkmasına yardımcı olur.

**İklim İsteği:** Çerezlik kabak bitkisi için en iyi gelişim sıcaklık aralığı 20-27°C'dir. Yetiştirme periyodu boyunca sıcaklık dalgalanması ve iklim değişiklikleri gelişimi yavaşlatır. Vejetasyon süresi genellikle 120-150 gündür. Kabak gün ışığı seven bir bitki olmasına rağmen aşırı nem ve sulama bitkide fungal hastalıklara neden olabilir. Bu nedenle yetiştiricilik alanının iyi seçilmesi gerekir.

**Toprak İsteği:** Bitkide iyi bir gelişme ve yüksek verim için; yeterince derin, geçirgen, gevşek, su tutma kabiliyeti iyi, humuslu ve mineral maddelerce zengin tınlı topraklardan en iyi netice alınır. En ideal toprak pH aralığı 6-7'dir. Ayrıca Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği yetiştiriciliği; coğrafi sınırın kıraç topraklarında yapılabilmeyle beraber ilçede ekim nöbetine girerek nadas alanlarının azaltılmasına yardımcı olur.

**Gübreleme:** Çerezlik kabak yetiştiriciliğinde arazilere/tarlalara sonbaharda yanmış ahır/çiftlik gübresi uygulanır. Gübre seçiminde ve miktarının belirlenmesinde toprak analizi sonuçları dikkate alınarak toprak yapısına uygun gübreleme yapılması tavsiye edilir. Gübrelerin uygun tarım alet ve makineleri ile toprağa homojen bir şekilde karıştırılması sağlanmalıdır.

**Kabak Çekirdeği Ekimi:** Üreticiler tarlalarında yetiştirdikleri kabaklardan seçerek kendileri tohumluk kabak çekirdeklerini elde ederler. Coğrafi sınırda genellikle kuru tarım yapılan alanlarda kabak çekirdeği ekimi yapılır. Coğrafi sınırda kabak çekirdeği ekimi nisan-mayıs aylarında yapılır. Toprak sıcaklığının genellikle 10-13°C aralığında olduğunda ekim işlemlerinin yapılması uygun olur.

Kabak bitkisi gün ışığını isteyen tek yıllık bir bitkidir. Bu sebeple ekim/dikim yapılırken güney (bakı) yönünde ekimin yapılması tavsiye edilir.

Genel olarak ekim ocaklar şeklinde yapılırken sıra arası mesafeler 15-20 cm ve sıra üzeri mesafeler 60-75 cm olacak şekilde ekim yapılır. Ekim işlemleri daha çok uygun tarım alet ve makineleri kullanılarak yapılır ve dekar başına ortalama 1 kg civarında tohum kullanılır.

**Zirai Mücadele ve Çapalama:** Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği yetiştiriciliğinde zirai mücadele yapılırken öncelikle tohumların hastalıklardan arı, sağlıklı bitkilerden seçilmesi sağlanmalıdır. Yabancı ot mücadelesi için çapalama ve toprakta ara sürüm yapılır. Kabak bitkisinde yabancı otlarla mücadele en önemli hususlardan birisidir. Yapılan çapalama ile yabancı ot temizliği, toprağın havalandırılması ve bitkilerin boğaz doldurulması sağlanır.

Bitki hastalıkları, zararlıları, yabancı ot ve toprak altı zararlıları vb. ile mücadelede ilgili mevzuata uygun bitki koruma ürünleri ile zirai mücadele uygulamaları yapılabilir.

Kabak bitkisinde hastalık ve zararlılarla yapılan zirai mücadelede; bitkide dölleme, tozlaşma ile arılar ve diğer böcekler ile yapıldığı için bitki koruma ürünlerinin kullanılması, bu canlılara zarar vermeyecek şekilde genellikle yağışsız günlerde ve öğleden sonra yapılmalıdır.

Ekilen tohumlar uygun koşullarda yaklaşık 2 hafta içerisinde topraktan çıkmaya başlarlar. Bitki yaprakların gelişime başlamasıyla toprağın kaymak tabakası kırmak ve toprağı yabancı otlardan temizlemek amacıyla elle veya kazayağı vb. tarım alet ve ekipmanları ile çapalama işlemi yapılır. 1. çapayla birlikte her ocakta sağlıklı bir bitki kalacak şekilde seyreltme yapılır. İlk çapadan 2-3 hafta sonra kadar sonra 2. çapalama yapılır. Çapalama işleminin doğru ve zamanında yapılması, birim alandan elde edilecek ürün verimini artırır.

**Hasat:** Ürün hasadı yağış durumunun olmadığı günlerde yapılmalıdır. Çerezlik kabaklarda ürün hasadı, tohumların/kabak çekirdeklerinin irileşip olgunlaşması için tam olgunluk döneminde yapılır. Ürün hasadına; bitki yapraklarının ve gövde kısmının tamamen sararıp kahverengine dönüştüğü, meyve sapının kuruyarak bitki gövdesinden kolayca ayrılacak duruma gelmesiyle tam olgunluk döneminde ve genellikle ekimden 4-5 ay sonra başlanır. Hasat kabağın bitkiye bağlanan sap kısmının kesilmesi veya kırılması şeklinde gerçekleştirilir. Hasat edilen kabaklar yağış söz konusu değil ise daha da kuruması için tarlada 5 güne kadar bekletilebilir. Hasat sırasında; lekeli, çürük, kırık vb. zarar görmüş ürünler üreticiler tarafından ayıklanarak tasnif edilir ve uzaklaştırılır.

**Ürünün İşlenmesi:** Hasat edilen çerezlik kabakların, hasat makinası ya da el ile çekirdeği ve posası ayrılarak işlenmeye başlanır. Posasından ayrılan çekirdekler; temiz bir zemin üzerine serilen gıda ile temasa uygun sergiler üzerine serilerek güneş ışığında ortalama iki hafta süre ile kurutulur. Her gün düzenli olarak bu çekirdeklere karıştırma işlemi yapılarak iyice kurumaları sağlanır.

**Muhafaza Koşulları:** Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği; kuru, serin, temiz ve kokulardan ari ortamlarda/depolarda muhafaza edilir. Ancak esas olan hasattan sonra ürünün doğru bir şekilde kurutularak tüketiciye arz edilmesidir.

**Piyasaya Arz:** Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği; kurutma işleminden sonra dökme olarak ya da gıda ile temasa uygun ambalajlarda ilgili gıda mevzuatına uygun etiket bilgileri ile piyasaya arz edilir.

**Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:**

Yetiştiriciliği ve üretilmesi emek isteyen Kazımkarabekir Kabak Çekirdeğinin üretim potansiyeli ile coğrafi sınırı ile ün bağı bulunur. Kazımkarabekir Kabak Çekirdeğinin yetiştirilmesi ve üretim aşamalarının tamamı, coğrafi sınırdan gerçekleştirilmelidir.

**Denetleme:**

Denetimler; Kazımkarabekir İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü koordinatörlüğünde; Kazımkarabekir Belediyesi ile Kazımkarabekir İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün katılımıyla en az 3 kişiden oluşan denetim merci tarafından gerçekleştirilir.

Denetim yılda en az bir kere yapılır. Şikâyet üzerine veya gerekli görülen hallerde ayrıca denetim yapılabilir. Yapılan denetimler; 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca raporlanarak her yıl düzenli olarak Kazımkarabekir İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından Türk Patent ve Marka Kurumuna sunulur.

Denetim merci; Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği coğrafi işareti kullanım biçiminin uygunluğu, ürünün hasadı, muhafaza koşulları, piyasaya arzı ile “Üretim Metodu” bölümünde belirtilen hususlara uygun üretim yapıp yapılmadığını denetler. Denetim sırasında tespit edilen uygunsuzluklar ile alınması gerekli tedbirler denetlenen ilgili kişi, kurum veya kuruluşa bildirilir.

Denetim merci, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alınabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.